

27. august 2026

Høring over miljørapport vedr. ændring af CAP-planen 2023-2027 (Deres j.nr. 2026 - 20473)

Danmarks Jægerforbund, Danmarks Biavlerforening og Dansk Ornitologisk Forening – BirdLife/Danmark skal hermed i fællesskab afgive høringssvar på de for os centrale dele af den anførte miljørapport:

Vi hæftet os ved forventningerne p. 18 i miljørapporten om, at i størrelsesordenen 32.800 ha GLM-10-brak vil blive videreført i bioordningen midlertidig ekstensivering.

For det første antager vi, at landbrugerne – hvis SGAV ikke iværksætter en målrettet oplysningskampagne om det risikofrie heri - vil være betænkelige ved at overhovedet at videreføre braklægningen under henvisning til frygten for at blive ramt af 5-årsreglen for overgang til permanent græs.

For det andet har vi svært ved at gennemskue, hvordan de 32.800 ha er fremkommet:

I 2025 (seneste år med tilgængelige data) blev der således ansøgt om i alt 98.224,57 ha GLM-8/10-areal, heraf 92.337,28 ha brak. Af miljørapportens p. 18 fremgår det, at "...det forventes [...] at landbrugerne overfører disse eksisterende brakarealer til den midlertidige ekstensiveringsordning". Det stemmer ikke særlig godt overens med 32.800 ha, – men måske er der i miljørapporten her allerede indregnet en vis, forventet tilbageholdenhed fra landbrugernes side? Miljørapporten vil i så fald vinde ved at få tilføjet det reelle tal for det faktiske GLM-10-areal (herunder også det specifikke brakareal) i 2026 og den forventede videreførelse heraf under ordningen midlertidig ekstensivering.

HVIS det virkelig forventes, at det samlede GLM-10-areal videreføres, vil der – dersom de gældende takster opretholdes - komme til at mangle finansiering heraf, især hvis der kombineres med lavbundstillæg. De nu afsatte 250 mio. DKK til bio-ordningen midlertidig ekstensivering i 2027 strækker jo (hvis de gældende takster - som det er oplyst - fastholdes) kun til de i miljøvurderingen anførte sammenlagt 80.000 ha (som ifølge Miljørapporten består af de nu forventede 32.800 ha + IFRO's rene adfærdsestimat på 45.233 ha) og hvoraf de 72.800 ha forventes søgt med lavbundstillæg.

Endelig skal vi f.s.v.a. den af miljøvurderingen anlagte beregningspraksis, hvor der ikke er forskel i effekt mellem de forskellige typer af brak, eller mellem arealer med udelukkende basistilskud i forhold til arealer med lavbundstillæg, bemærke, at videreført GLM-10-brak alt andet lige vil have en større biodiversitetseffekt end nyetableret, etårig brak.

Selv om dette måske kan være vanskeligt at kvantificere og indregne i vurderingen, taler det i hvert fald for, at styrelsen bør arbejde for netop videreførelse af de eksisterende GLM-10-brakarealer, og at der afsættes de nødvendige midler til en sådan videreførelse – især når henses til, at en ikke uvæsentlig andel af dem også må forventes at være i spil i de aktuelle projektskitser i det grønne trepartsarbejde, hvor det vil være et væsentligt tilbageskridt, hvis de pågældende arealer først skal omkring en periode med opdyrkning, inden de på ny kan udtages.

Hvad angår udskydelsen af 750 mio. af grundbetalingen/basisindkomststøtten til 2028 og her med henblik på at blive udmøntet til grønne formål, indarbejdet i den kommende NRP-plan (som vi ser frem til at bidrage til), kan vi selvfølgelig kun bifalde dette, idet vi hæfter os ved rapportens udsagn om, at udskydelsen *ikke* vil indebære forringede vilkår for natur og miljø i 2027, herunder især følgende formulering:

”Det slås i denne sammenhæng fast som en metodisk præmis for miljørapporten, at budgetreduktionen på 750 mio. kr. ikke medfører nogen ændringer i de underliggende støttekriterier, støtteberettigede arealer eller de gældende regler for småbiotoper under bruttoarealmodellen. Ændringen påvirker derved ikke landmændenes incitament eller de retlige rammer for at bevare eksisterende landskabstræk og mindre naturtyper på de støtteberettigede arealer i 2027.”

Miljørapporten, p. 19

Vi skal opfordre til, at NRP-planen i videst muligt omfang bringes til at spille sammen med den danske naturgenopretningsplan, særligt hvad angår dennes indfrielse af Artiklerne 10 og 11 i Naturgenopretningsforordningen (om hhv. genopretning af bestøverbestande og landbrugsøkosystemer).

Med venlig hilsen

Egon Østergaard

Formand

Dansk Ornitologisk Forening/
BirdLife-Danmark

Rune Havgaard Sørensen

Sekretariatsleder

Danmarks Biavlerforening

Jakob Bergmann Nielsen

Chefkonsulent

Danmarks Jægerforbund

